

Trump není Reagan

15.8.2016

Roman Joch



Znáte ten příběh o chlapci, který opakovaně volal „Vlk, vlk!“, a když přišli lidé, aby mu pomohli, smál se jim? Oni byli naštvaní, že se od něho nechali napálit několikrát, a proto mu nakonec nevěřili. Když přišel vlk skutečně a kluk volal o pomoc, nikdo už nepřišel, aby mu pomohl. Vlk ho sežral.

Americká média, z velké většiny levicově-liberální, jsou jako ten kluk. O každém republikánském kandidátovi za více než půlstoletí říkají „Vlk, vlk!“. Přesněji: rasista, nenávidí chudé, rozpoutá jadernou válku (tehdy), je proti ženám (nyní). Když však jeho politická kariéra skončila nebo je za zenitem, je demokraty a médii vydáván za vzor odpovědného politika, na rozdíl od těch republikánů dnešních, kteří jsou rasisté, proti ženám, nepřátelé chudých...

Mnozí Američané, především republikánští voliči, si na to už zvykli a neberou to vážně. A proto když se objeví „vlk“ skutečný, kterého levicově-liberální média kritizují oprávněně, nevěří jim. Říkají si: „To je jen ta jejich stará, stále stejná špinavá práce.“ Tím „vlkem“ je Donald Trump. Za to, že mnozí jeho voliči neberou vážně jeho skutečné prohřešky, nedostatky a závažná pochybení v úsudku, na která média upozorňují, si mohou levicově-liberální média sama. Kdo opakovaně falešně volá „vlk, vlk“...

Další velký prezident?

Trump sice nyní výrazně zaostává za Hillary Clintonovou, což se do listopadu změnit může i nemusí, a tedy jeho šance stát se prezidentem klesají, ale podívejme se na to, co tvrdí jeho stoupenci, totiž že Donald Trump je prý novým Ronaldem Reaganem. Jak kdysi strašně pomlouvali Reagana, tak nyní pomlouvají Trumpa; a jak byl kdysi Reagan velký prezident, který obnovil Ameriku, tak velkým prezidentem bude i Trump, který opět učiní Ameriku velkolepou.

Dnes lidé nevědí nebo si už nepamatují, jak nenávistný vitriol byl vrhán na Ronalda Reagana. Prý rasista; ekonomická politika: bohatí bohatnou a chudí chudnou (co na tom, že nastartovala hospodářský růst a prosperitu trvajícím čtvrtstoletím, z nichž profitovali všichni, bohatí i ti předtím chudí); militarista, kovboj, jenž vyhodí celý svět do povětří (co na tom, že žádnou velkou válku nerozpoutal a Sověty přinutil ke kapitulaci bez otevřeného střetu)...

Reagan nejhůře nesl nařčení z rasismu, protože odpor vůči rasismu byl jeho nejstarším, prvním přesvědčením, které mu jako malému klukovi vštípil jeho otec, obchodní cestující, který v cizím městě raději přespával v autě, než aby se ubytoval v hotelu, který byl „jen pro bílé“...

Je tedy Trump nový Reagan a média mu křivdí, jako kdysi Reaganovi? Nemyslím. Jsou tři výrazné rozdíly mezi Reaganem a Trumpem.

Antireagan

Za prvé, Reagan předtím, než se stal prezidentem, byl úspěšným dvojnásobným gubernérem Kalifornie, nejlidnatějšího státu unie. Trump nikdy žádnou volenou funkci nezastával, ani tu nejmenší.

Za druhé, Reagan všechny své politické názory podrobně promyslel předtím, než se stal prezidentem. Když kandidoval na gubernéra Kalifornie, novinář Lee Edwards (dnes historik) s ním dělal u něj doma rozhovor a v jeho knihovně se namátkou podíval na několik jeho knih. Zjistil, že jsou Reaganem hustě anotované. Ty knihy byly: W. Chambers, Svědek; H. Hazlitt, Ekonomie v jedné lekci; F. Bastiat, Zákon; F. Hayek, Cesta k nevolnictví.

Dne 20. března 1981, dva měsíce poté, co se stal prezidentem, veřejně zmínil sedm myslitelů, kteří jeho názory ovlivnili. Byli to Russell Kirk, Friedrich Hayek, Henry Hazlitt, Milton Friedman, James Burnham, Ludwig von Mises a Frank Meyer.

Po jeho smrti jeho bývalí spolupracovníci Annelise a Martin Andersonovi vydali knižně jeho rozhlasové projevy z doby, kdy už nebyl gubernérem a ještě nekandidoval na prezidenta (1975–79); projevy, jež si Reagan napsal vlastní rukou (fotky rukopisů přiložili, aby je každý viděl) a které pojednávaly o všech aspektech politiky. Osoba, která z těch projevů a rukopisů vychází, není neintelektuální blbeček, který měl jako prezident jen velké štěstí, nýbrž člověk, který si vše promyslel, než se stal prezidentem.

Donald Trump na otázku, kdo mu radí, odpověděl, že on sám je sobě tím nejlepším rádcem. A pravděpodobně jediná kniha, kterou četl, je kniha vydaná pod jeho jménem (a napsaná novinářem, který s ním dělal rozhovory) *The Art of the Deal* („Umění kšeftu“).

Za třetí, Reagan byl optimistický, usměvavý, vstřícný; Trump je nevrlý, mračící se, lidi urážející. Temperamentem je Antireagan. Jsem dost starý na to, abych pamatoval dobu, kdy byl Ronald Reagan prezidentem. A mohu vám říct: Donald Trump Ronaldem Reaganem věru není.

Vyšlo v LN 11.8.2016